

Logika

Podstawy – język – uzasadnianie

Edward Nieznański

profesor dr hab.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

2. wydanie
zmienione

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2006

Spis treści

	Str.	Nb.
Przedmowa do wydania drugiego	V	
Przedmowa do wydania pierwszego	VII	
Lista pomocnicza	XI	
Opisanie znaków	XIII	
Wstęp	1	
1. Przedmiot, zadania i metody logiki	1	
2. Podziały logiki	5	
3. Porównanie logiki z dialektyką	9	
 Rozdział I. Ontologiczne podstawy logiki	11	1
1.1. Elementy ontologii atrybutów	11	2
I. Kategorie przedmiotów	12	3
II. Sposoby istnienia	13	4
III. Hipostazy	13	5
1.2. Elementy ontologii mnogości	14	7
I. Zbiory	15	8
1. Sposoby tworzenia zbiorów	16	9
2. Zbiory klasyczne i rozmyte	17	10
3. Zbiory i zespoły przedmiotów	18	11
4. Zbiory proste i złożone	20	12
5. Pojęcia jako zbiory	23	19
5.1. Pojęcie i zakres pojęcia	23	19
5.2. Stosunki między zakresami pojęć	24	20
II. Rodziny zbiorów	30	29
1. Zbiory potęgowe	31	30
2. Podziały zbioru i zespołu przedmiotów	31	31
2.1. Podziały logiczne	32	32
2.1.1. Proste podziały logiczne	32	33
2.1.2. Klasyfikacje	36	34
2.2. Podziały częściowe	38	35
2.3. Analiza pojęć	39	36
III. Relacje	40	37
1. Pojęcie relacji	41	38
2. Formalne właściwości relacji	46	42
2.1. Proste właściwości formalne relacji	46	43
2.2. Złożone właściwości formalne relacji	51	52
2.2.1. Relacja równoważnościowa	51	53
2.2.2. Relacje porządkujące	54	56

Rozdział II. Język i metajęzyk	60	60
§ 3. Znaki i korelaty	60	61
I. O znakach	62	62
1. Sztuczne znaki języka	63	63
2. Naturalne znaki języka	66	64
II. O semantycznych korelatach znaku	69	70
1. Semantyczne korelaty nazw i pojęć	69	71
2. Semantyczne korelaty zdań	71	77
III. O stosunkach intencjonalnych	72	79
§ 4. Podstawowe kategorie wyrażeń	74	82
I. Rodzaje nazw	74	83
II. Rodzaje zdań	81	98
1. Zdania oznajmujące	82	99
2. Zdania obliwujące	87	109
3. Zdania pytające	90	119
§ 5. Wieloznaczność wypowiedzi	93	122
I. Amfibolia, niedopowiedzenie, wieloznaczność leksykalna	94	123
1. Amfibolia	94	124
2. Niedopowiedzenie	94	125
3. Wieloznaczność leksykalna	94	126
II. Sposoby przewycięzania wieloznaczności zdań	95	127
§ 6. Teoria definicji	96	128
I. Rodzaje definicji	96	129
1. Definicje równościowe i uwikłane	97	130
2. Definicje nominalne i realne	101	133
3. Definicje sprawozdawcze i projektujące	104	140
4. Definicje bezwarunkowe i warunkowe	105	143
II. Błędy w definicjach	108	150
1. Błędy w definicjach równościowych	108	151
2. Błędy w definicjach sprawozdawczych	112	157
Rozdział III. Uzasadnianie	114	158
§ 7. Przekonywanie, argumentacja, dyskusja	114	159
§ 8. Uzasadnianie bezpośrednie	120	168
I. Doświadczenie	120	169
II. Konwencja językowa	121	170
III. Intuicja	121	171
IV. Autorytet epistemiczny	121	172
§ 9. Uzasadnianie pośrednie	122	173
I. Składnia zapisu rozumowań	124	174
II. Rozumowania dedukcyjne	125	175
1. Pojęcie wynikania logicznego	125	176
2. Rodzaje dedukcji	135	181
3. Warunki poprawności dedukcji i rodzaje jej błędów logicznych	165	195
III. Rozumowania niededukcyjne	169	199
1. Rozumowania redukcyjne	170	200
2. Rozumowania niededukcyjno-nieredukcyjne	171	203
Indeks rzeczowy		177